

C-HEPATIITIN HOITO KÄYTÄNNÖSSÄ

5.10.2017

Sh Tuula Halonen

HUS, Vatsakeskus, Gaspkl

HOITON HAKEUTUMINEN

- Hoidon indikaatioksi riittää, että HCV-PCR on positiivinen
- Vasta-aiheita hoidolle:
 - Iv-huumeiden käyttö (abstinenssi 2 vuotta)
 - Runsas alkoholin käyttö

TUTKIMUKSET ENNEN HOITOARVIOON LÄHETTÄMISTÄ

- Laboratoriotutkimukset
 - HBsAg (HBeAg, HBeAb, HBVNH), HIV-va
 - HCVAb, HCVNH0
 - TVK, TT
 - S-Bil, S-Krea, P-gluc, P-TSH
 - S-ALAT, S-ASAT, S-GT
- Kuvantaminen
 - Ylävatsan ultraääni maksan pesäkemuutosten poissulkemiseksi.
- Muut tutkimukset
 - Gastroskopia mikäli maksavaurio on kirroosiasteinen ruokatorvilaskimolaajentumien poissulkemiseksi/ hoitamiseksi.

ENSIKÄYNTI ERIKOISSAIRAANHOIDOSSA

- Vastaanottoa edeltävissä verikokeissa viruksen genotyypitys
- FibroScan-tutkimus
- Hoitopäätös tehdään yksilöllisesti huomioiden maksasairauden vaikeusaste, potilaan muut sairaudet ja hoitomyöntyvyys.
- Hepatiittihoitajan tapaaminen

HCV-HOITO-OHJEET HUS:SSA

- Hoidossa valitaan yhdistelmä, jolla saavutetaan kustannuksiltaan edullisin hoitovaste.
- Hinnan lisäksi hoitoon vaikuttavat mahdolliset muut sairaudet, mahdollinen aiempi hoito ja lääkeaineinteraktiot.
- Uusien II polven virusspesifisten lääkkeiden käyttö on toistaiseksi rajattu potilaille, joilla on osoitettu:
 - C-hepatiittiin liittyen maksavaurio
 - Maksabiopsiassa \geq F2 (METAVIR)
 - FibroScan \geq 7 kPa
 - C-hepatiittiin liittyvä kliinisesti merkittävä maksan ulkoinen liitännäissairaus

HCV-hoito ja seuranta: HCV genotyyppi

POTILAAN
PUH:

				Annos/vi	Annos/pvä	Annos/pvä	TUKIHOIDOT	HUOM! Interferon-pistos aina veriarvokontrollin jälkeen vasta, kun käytettävä lääkeannos on vahvistettu !
	LAB-päivä * Terveysasemalla	KONTROLLI-PÄIVÄ (IFN-pvä)		PEGASYS/PegIntron	Rebetol	Sovaldi	EPO / Filgrastim	KOKEET
1	3.9.2015	8.9.2015	PSOI					Reseptit 24 viikoksi
	Hoitajan vastaanotto	10.9.2015	klo					B-PVK+Ne, S-ALAT, S-Bil, S-Krea
1	ALOITUS	11.9.2015						
2		18.9.2015						
3	2 vko 23.9.2015	25.9.2015	puhelu					B-PVK+Ne, S-ALAT, S-Bil, S-Krea
4		2.10.2015						
5	4 vko 6.10.2015	9.10.2015	klo					B-PVK+Ne, S-ALAT, S-Bil, S-Krea, HCVNh
6		16.10.2015						
7	6 vko 21.10.2015	23.10.2015	puhelu					B-PVK+Ne, S-ALAT, S-Bil, S-Krea
8		30.10.2015						
9	8 vko 4.11.2015	6.11.2015	klo					B-PVK+Ne, S-ALAT, S-Bil, S-Krea
10		13.11.2015						
11	10 vko	20.11.2015						
12		27.11.2015						
13	12 vko 2.12.2015	4.12.2015	puhelu					B-PVK+Ne, S-ALAT, S-Bil, S-Krea, S-TSH
14		11.12.2015						
15	14 vko	18.12.2015						
16		25.12.2015						
17	16 vko 30.12.2015	1.1.2016	klo					B-PVK+Ne, S-ALAT, S-Bil, S-Krea
18		8.1.2016						
19	18 vko	15.1.2016						
20		22.1.2016						
21	20 vko 27.1.2016	29.1.2016	puhelu					B-PVK+Ne, S-ALAT, S-Bil, S-Krea
22		5.2.2016						
23	22 vko	12.2.2016						
24		19.2.2016						
25	24 vko 24.2.2016	26.2.2016	puhelu					B-PVK+Ne, S-ALAT, S-ASAT, S-Bil, TSH, HCVNhO

HYKS Gastroenterologian poliklinikka

HCV-hoito ja seuranta: HCVgt / Zepatier (elbasviiri 50 mg + gratsopreviiri 100 mg)

Nimi:

POTILAAN PUH:

	LAB-päivä Terveysasemalla	KÄYNTIPÄIVÄ / PUHELU		Zepatier 50/100mg	KOKEET	Huom!
Aloitustieto ALOITUS	4.6.2017	6.6.2017	PSOI klo _____			Maksan- siirto- potilaalla
		9.6.2017			B-PVKT, S-ALAT, S-Bil, S-Krea	B-CYA / B-TACRO
		16.6.2017				
		23.6.2017				
		30.6.2017				
4 vko	5.7.2017	7.7.2017	Lääkärin vast.otto klo _____		B-PVKT, S-ALAT, S-Bil, S-Krea	B-CYA / B-TACRO
		14.7.2017				
		21.7.2017				
		28.7.2017				
8 vko	2.8.2017	4.8.2017	puhelu		B-PVKT, S-ALAT, S-Krea	B-CYA / B-TACRO
		11.8.2017				
		18.8.2017				
		25.8.2017				
EOT	12 vko	30.8.2017	1.9.2017	puhelu	B-PVKT, S-ALAT, S-Bil, S-Krea, HCVNhO	B-CYA / B-TACRO
		8.9.2017				
		15.9.2017				
		22.9.2017				
EOT	16 vko	27.9.2017	29.9.2017	puhelu	B-PVKT, S-ALAT, S-Krea	B-CYA / B-TACRO

Huom: Maksansiirtopotilaiden transplantaatiokontrollit huomioitava myös, mahdollisesti eri vastaanotto

HOITAJAN VASTAANOTTO

- Käydään läpi:
 - Hoitoa edeltävät verikokeet
 - Hoito-ohjelma
 - Lääkkeiden nouto, säilytys, annostus, ottotapa ja –ajankohta
 - Sivuvaikutuksia ja keinoja niiden helpottamiseksi
 - Yhteisvaikutuksia muiden lääkkeiden kanssa
 - Ehkäisystä huolehtiminen
 - Kontaktinumerot
 - Käytettyjen neulojen ja ruiskujen hävittäminen

- Potilas saa mukaan
 - Ensimmäiset lääkepakkaukset
 - Mahdolliset potilasoppaat lääkkeistä
 - Kontaktinumerot
 - Apteekin tiedotteen ja kartan
 - Dosein tarvittaessa
 - Säiliön käytetyille neuloille ja ruiskuille tarvittaessa

SIVUVAIKUTUKSISTA

- Peg.interferoni + ribaviriini (Pegasys/Pegintron + Rebetol)
 - Kuume, lihas- ja luusärky, päänsärky, univaikeudet, mielialavaihtelut, masennus, vatsavaivat, ihon ja limakalvojen kuivuus, anemia, neutropenia
- Sofosbuviiri (Sovaldi)
 - Yhdessä muiden lääkevalmisteiden kanssa
 - Vaikea bradykardia ja johtumishäiriö
- Elbasviiri + gratsopreviiri (Zepatier)
 - Väsymys, päänsärky
 - Pahoinvointi, kutina, vatsavaivat, unettomuus, huimaus, ärtyisyys, lihassäryt
- Sofosbuviiri + velpatasviiri (Eplusa)
 - Päänsärky, väsymys, pahoinvointi
- Ledipasviiri + sofosbuviiri (Harvoni)
 - Päänsärky, väsymys

- Glekapreviiri + pibrentasviiri (Maviret)
 - Päänsärky, väsymys
 - Ripuli, pahoinvointi, voimattomuus
- Sofosbuviri + velpatasviiri + voksilapreviiri (Vosevi)
 - Päänsärky, ripuli, pahoinvointi
 - Vatsakipu, heikentynyt ruokahalu, oksentelu, lihaskipu

EPO:N JA KASVUTEKIJÖIDEN KÄYTTÖ HEPATIITTIHOITOJEN TUKIHOITAINA

- Erytropoietiini (EPO) on pääasiassa munuaisissa syntyvä hormoni, joka lisää punasolujen muodostumista ja kypsymistä luuytimessä.
- Granulosyyttien kasvutekijä (G-CSF) lisää neutrofiilien tuotantoa luuytimessä.
- Potilas tulee hoitajan vastaanotolle saamaan ohjeet lääkkeen aloitukseen.
 - Käydään läpi lääkkeen nouto, säilytys, annostus, pistostekniikka ja sivuvaikiutuksia.

LOPUKSI

- Kannattaa kannustaa C-hepattiittia sairastavia hakeutumaan hoidon arvioon maksan tilanteen selvittämiseksi.
- Potilaat ovat yleensä erittäin sitoutuneita hoitoon.
- Tulevaisuudessa C-hepatiitin hoito siirtyy suurimmaksi osaksi avoterveydenhuollon puolelle.
- Haasteiksi saattaa muodostua lääkkeiden säännöllinen otto ja ehkä myös hoitokontrollien noudattaminen.

